

398.332.1

"1913"

Iktatószám

Budapestre vonatkozó

Szerző

Cím

Bpest majálisa.

Forrás:

Magyarország

Bp. 1913 VI/3

Budapest majálisa.

— Pütkösdi királyság a Margitszigeten. —

Budapest, június 2.

A mulató Budapestnek mindig emlékezetes napja marad a tegnapi. Egy nagyszerű, minden ízében magyaros, tanulságos és gyönyörködtető látványosságban volt részünk s ami ebben krónikás dátummá avatja a tegnapot, az a Mulató Budapestnek első ízben való világvárosi megnyilatkozása. Egy ősmagyar népnepet mutattak be tegnap a Margitszigeten: a tavasz ünnepét, a pütkösdi királyság ünnepét és a szertartásos felvonulás után tavasz ünnepét ülte maga a közönség is, bájos, décens majálist rendezett s ez a rész a tegnapi ünnepnek nem volt egy csöppet sem érdektelenebb, mint maga a pompásan sikerült pütkösdi királyság. És éppen abban van a jelentősége a margitszigeti ünnepélynek, hogy pazar látványosságot nyújtva a közönségnek, ezt magát is belevonta a hangulatos játékba és alkalmat nyújtott arra, hogy Budapest középosztálya, amelyből tellett ki az ünnepély nagy közönségének tulnyomó része, végre megtalálja a szórakozásaira alkalmas helyet és eltalálja a hangot, ami egy világváros mulató népéhez illik. Szelidebb örömeik közt soha sem telt el a Mulató Budapest ünnepe, lélekből fakadt a mulatsága és a fegyelmezettsége ezenközben.

Rökkenő nyári napon sohasem látott tömegek siettek tegnap a Margitszigetre. Ennyien együtt még nem voltak a szigeten. Eddig ami ünnepély volt itt, csak a sziget egy kis területére vonta a közönséget, most pedig az egész sziget egy óriási, fölséges színháznak látzott, amelyben maga a közönség is gyönyörű látványossággal szolgált és

együtt játszott a szereplőkkel. A sziget valamennyi utján mint eleven virágfüzér, hullámozott a tömeg, ellepte a tisztások pázsitját is és a fürdőház előtti óriástérségen, az ünnepély színpadján körös-körül a fák ágai is megteltek publikummal.

A sziget fedett bejárója alatt már kora délután többszáz jelmezes nő és férfi gyülekezett. Lovas- és gyalogos harcosok a honfoglaló magyarok öltözetében, délczég amazonok, karsu iraló nők (ősmagyar papnők), táltosok és igriczek, siposok és dobosok. Fürgén rendezkedett közöttük Nemes Mihály, a kiváló művész, akinek köszönhetjük ennek az ünnepélynek leghatásosabb részét, az ősmagyar kosztümök bemutatását. Sátor, ruha, fegyver, hangszer, egyenkint és összesen pompás látványosság volt. A legapróbb részletekig minden gondosan stilizálva, az egész kép olyan, mintha meg-elevenedett volna a vezérek kora.

Öt órakerendekbe sorakozott és a sziget alsó végéről az ünnepély helyére, a fürdőház elé indultak a pütkösdi királyság szereplői. Az elkerített térségen megteltek már akkorra az ülőhelyek s a kordon mögött, terebélyes fák árnyékában tizezrek szorongtak. Lovas kürtösök jelezték a menet jöttét. Zeneszámukon ősmagyar harci dalok zengettek. A menet élén, jófarkas zászlót emelve, dali lovas rugtatott a térségre. Utána zenészek sora, csatlósok rajában sodronyinges, sisakos vitéz Hadur vöröszászlajával, rajta fekete turulmadár. Fehérbe öltözött, virághimes ingü leányok serege következett azután, hajukat rózsaszín virágkoszoru kötötte le. Középen egy fejedelmi megjelenésű hölgy a piros virág-koronát viszi, a megválasztandó pütkösdi királynő ékességét. S aki most a kezében hordja a koronát, Báthory Gizella, a Magyar

Színház művésznője, ünnep végén, fején viszi majd a koronát, mint az ünnep megválasztott pütkösdi királynő, legszebb a szépek közt.

Két harcos az áldozati fehér lovat vezeti, garabonczok és bonczosok kísérik a paripát, előljárva Bodony, aki leöli az áldozatot. Zenészek, táltosok, rovobánok és a hét nemzetség harcosai vonulnak fel, köztük a fejedelem hat vezértársával, a gyula- és horkász-Amazonok csapata után hatos ökörfogaton a fejedelemtől hozzák (Buda egyik legszebb előkelő uriaszonya!) s végül harcosok csoportja mögött virágos ökörfogat jön, amelyben a pütkösdi királynőt fogják diadallal

körülhordozni. A káprázatos menetet igaz gyönyörűséggel csodálták mindenek. Minden csoport érkezésén hatalmas éljenzés támadt és taps viharzott a következő szertartás minden fázisánál is.

Gyephalmon oltár állott, ősz szakállu főtáltos és alapok körülötte. Tul rajtuk a papnők. Imát mondott a főtáltos és énekek zengtek a papnők majd hozták az áldozati lovat s már ijedeztek is a nők, hogy no, most belemártja kardját a táltos. De elvezették a lovat, az áldozat csak jelképes volt. Lángra gyült az oltár s körülötte ősmagyar tánczokat lejtettek a hajadonok. Harczjátékokba fogtak a vitézek is; volt gerelyvetés és versenyfutás, de elmaradt a nyilazás és a bajvívás. Végezetül pedig kikiáltva a megválasztott pütkösdi királynő nevét, visszaindult az alsószigetre a diszmenet s akkor mindenki sajnálta, hogy már vége szakadt a szertartásnak. Bizony, elnézték volna akár még órákhosszat is. Beözönlött azután a közönség a térségre, ahol magyar hadi sátrak alatt minden földi jóval delectálta magát. Roppant kondérokban, szabadtüzőn halpaprikás is jött és soha Budapesten nagyobb keletje nem volt. A gyepen pompás falatozás esett, azután az se utolsó dolog, hogy a füben, nagyillatú sarjuban hempergethet a pesti ember. Hát ki is vette belőle részét öregje, fiatala, minden rendü-rangu ember. Zsufolásig megteltek a sziget vendéglői és kávéházai is, szólott a zene és holdog jókedv hevített mindenkit. Sötétség beálltával pedig nagyszerű tüzijáték csöditette össze a roppant tömeget tartott a mulatság éjjel utánig vagy tán hajnalig. Szolidan, déczens módon, ahogy illik a főváros népéhez, amely majálist ül és tavasz-ünnepét élvezi. Régen nem szórakozott ilyen igaz kedvvel a budapesti közönség, s alig tudunk népnepélyt, amely ennyire sikerült volna, mint a margitszigeti pütkösdi királyság.

*

A Margitsziget tegnapi óriási kavardásában, a sok-sok alkalmi árusítóhely között kellemesen tűnt fel egy előkelő csemege-kereskedő izléssel kiállított elegáns sátora, melynek fenyőgalylyal fedett, jégtömbökkel hűsített belsejében, eredeti hársziveletben havasi bacsók készítettek s szolgálták fel a dobói csemege-brindzát. Állandóan nagy embergyűrű vette körül a sátrat s érdeklődéssel nézte a festői viseletükben szorgoskodó juhászokat.